

2022/2081(DEC)

13.2.2023

MIŠLJENJE

Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

upućeno Odboru za proračunski nadzor

o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2021., dio III. – Komisija i izvršne agencije (2022/2081(DEC))

Izvjestitelj za mišljenje: Pascal Canfin

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane poziva Odbor za proračunski nadzor da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. izražava zadovoljstvo načinom na koji se Komisija tijekom 2021. ukupno koristila sredstvima u proračunskim naslovima za okoliš, djelovanje u području klime, javno zdravlje i sigurnost hrane;
2. izražava zadovoljstvo radom pet decentraliziranih agencija koje pod njezinom nadležnošću obavljaju tehničke, znanstvene i upravljačke zadaće, čime pomažu institucijama Unije pri razradi i provedbi politika u područjima okoliša, djelovanja u području klime, javnog zdravlja i sigurnosti hrane, kao i izvršenjem proračuna tih agencija; naglašava da se, s obzirom na razmjere trenutačnih i budućih izazova, moraju osigurati dovoljna sredstva i više ljudskih resursa za agencije i glavne uprave Komisije koje se bave područjem zaštite okoliša, djelovanja u području klime, javnog zdravlja i sigurnosti hrane, a posebno za Glavnu upravu za okoliš, istodobno zadržavajući odgovornu proračunsku politiku;
3. napominje da je Revizorski sud u svojem godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2021. ponovno zabilježio značajnu razinu pogreške u području potrošnje „prirodni resursi i okoliš”, pri čemu podsjeća da potrošnja u tim područjima podliježe složenim uvjetima i pravilima o prihvatljivosti i upozorava na vrste pogrešaka koje se mogu pojaviti, što su najčešće neprihvatljivi korisnici ili troškovi, administrativne pogreške i neispunjenje obveza u pogledu poljoprivrede i okoliša;
4. ponavlja s velikom zabrinutošću da, prema reviziji uspješnosti Revizorskog suda u pogledu uključivanja klimatskih pitanja i biološke raznolikosti, Komisija nije u dovoljnoj mjeri uzela u obzir postojeća preklapanja ciljeva u području klime i biološke raznolikosti pri izračunu doprinosa godišnjih rashoda u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) ciljevima biološke raznolikosti te nije izvijestila o postojećim preklapanjima između ciljeva u području klime i biološke raznolikosti u programskim izvještajima ili u godišnjem izvješću o upravljanju proračunom EU-a i o njegovoj uspješnosti za 2021.; poziva Komisiju da osigura da se najmanje 30 % ukupnog iznosa proračuna EU-a i rashoda Instrumenta EU-a za oporavak dodijeli za potporu klimatskim ciljevima;

Okoliš i djelovanje u području klime

5. napominje da je 2021. proračun Glavne uprave za okoliš dosegnuo 534 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i 440 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za plaćanje te žali zbog toga što je, unatoč opetovanim pozivima Parlamenta, prema planovima radnih mjesta Komisije predviđeno samo 397 stalnih i privremenih radnih mjesta od 1. travnja 2021.¹; ističe da je stopa izvršenja odobrenih sredstava kojima izravno upravlja Glavna uprava za okoliš na kraju godine bila viša od 99 %;
6. pozdravlja činjenicu da je udio plaćanja koja je izvršila Glavna uprava za okoliš, a koja

¹ https://commission.europa.eu/system/files/2021-06/db2022_wd_2_human_resources_web_0.pdf

su premašivala zakonske rokove, 2021. dodatno smanjen (1,51 % u usporedbi s 3,26 % 2020.);

7. prima na znanje tematsko izvješće Revizorskog suda br. 21/2021² i njegov zaključak da bi se moglo učiniti više za borbu protiv nezakonite sječe i za poboljšanje fokusa mjera ruralnog razvoja za šumarstvo na biološku raznolikost i klimatske promjene; izražava zabrinutost zbog nedostataka u provedbi Uredbe (EU) br. 995/2010³ u državama članicama i zbog toga što često nedostaju učinkovite provjere, uključujući od strane Komisije;
8. napominje da je 2021. Glavna uprava za klimatsku politiku upravljala s 18,47 milijuna EUR pod naslovom „Klimatska politika” proračuna Unije, dok je 3 698,50 milijuna EUR bilo dostupno za inovacijski fond; također napominje da je na kraju godine spomenuta glavna uprava raspolagala s 285 članova osoblja;
9. napominje da Glavna uprava za klimatsku politiku i Glavna uprava za proračun prate cilj izdvajanja 20 % sredstava u VFO-u za razdoblje 2014. – 2020. za klimatske ciljeve te da Komisija izvješćuje da je 20,15 % proračuna Unije tijekom tog razdoblja potrošeno na aktivnosti povezane s klimom; osim toga, napominje da preliminarni podaci pokazuju da je 32,5 % proračuna za 2021. bilo namijenjeno djelovanju u području klime, u skladu s planovima iz Međuinstitucijskog sporazuma da se najmanje 30 % VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. iskoristi u tu svrhu;
10. s dubokom zabrinutošću prima na znanje zaključak Revizorskog suda iz tematskog izvješća br. 9/2022⁴, u kojem se navodi da prijavljena potrošnja nije uvijek bila povezana s djelovanjem u području klime, da je iznos za koji je prijavljeno da je potrošen u tu svrhu procijenjen većim od stvarnog za najmanje 72 milijarde EUR, što znači da je samo oko 13 % proračuna za razdoblje 2014. – 2020. potrošeno na ciljeve povezane s klimom; stoga izražava žaljenje zbog toga što bi i u izvješćima Komisije za razdoblje 2021. – 2027. mogli postojati problemi s pouzdanošću podataka;
11. ističe važnost odgovarajućeg nadzora rashoda u području klime u proračunu EU-a i poziva Komisiju na odgovornost za provedbu stabilne i pouzdane metodologije, u skladu s obvezama preuzetima u sporazumu o VFO-u i stavku 16.d Međuinstitucijskog sporazuma od 16. prosinca 2020.;
12. poziva Komisiju da Parlamentu dostavi godišnje izvješće s detaljnim podacima o doprinosu svake proračunske stavke ciljevima povezanim s uključivanjem klimatskih mjera i biološkom raznolikošću, kako bi se olakšalo njihovo praćenje; nadalje poziva Komisiju da izvijesti o tome postoji li neka proračunska stavka koja nije u skladu s kriterijem nenanošenja bitne štete u smislu Uredbe o taksonomiji;
13. izražava žaljenje zbog zaključka Revizorskog suda iz njegova tematskog izvješća br.

² Financijska sredstva EU-a za bioraznolikost i klimatske promjene u šumama EU-a: pozitivni, ali ograničeni rezultati, 4. listopada 2021.

³ Uredba (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva (SL L 295, 12.11.2010., str. 23.).

⁴ Potrošnja sredstava u području klime u okviru proračuna EU-a za razdoblje 2014. – 2020. – Prijavljeni iznos veći je od stvarnoga, 30. svibnja 2022.

16/2021⁵ da poljoprivredna sredstva EU-a namijenjena djelovanju u području klime nisu doprinijela smanjenju emisija stakleničkih plinova; dijeli mišljenje Revizorskog suda da bi nova zajednička poljoprivredna politika trebala biti usmjerenija na smanjenje emisija iz poljoprivrede te da bi trebala biti odgovornija i transparentnija u pogledu svojeg doprinosa ublažavanju klimatskih promjena; s velikom zabrinutošću ponavlja da je Revizorski sud zaključio da je iznos od 17,2 milijarde EUR koji je Komisija prijavila za doprinos ZPP-a ciljevima u području klime i biološke raznolikosti precijenjen za 8,9 milijardi EUR;

- ponovno izražava duboku zabrinutost zbog toga što se u godišnjem izvješću o radu Glavne uprave za klimatsku politiku za 2021. ponavlja zadržka, prisutna u njezinim godišnjim izvješćima o radu od 2010., zbog reputacijskih, pravnih, financijskih i institucionalnih razloga povezanih sa znatnim sigurnosnim rizicima utvrđenima u održavanju i radu registra Unije u sklopu sustava EU-a za trgovanje emisijama;

Javno zdravlje, sigurnost hrane, zdravlje i dobrobit životinja te zdravlje biljaka

- ističe ulogu Glavne uprave za zdravlje i sigurnost hrane u omogućivanju koordiniranog odgovora na pandemiju bolesti COVID-19 u svim državama članicama tijekom 2021.; prima na znanje rad na stvaranju europske zdravstvene unije, uz odlučne korake prema donošenju novih mandata EMA-e i ECDC-a te osnivanju HERA-e; potvrđuje uspjeh u području medicinskih proizvoda i procjene zdravstvenih tehnologija te napredak u pogledu europskog plana za borbu protiv raka;
- žali zbog toga što unatoč opetovanim pozivima odbora BUDG, CONT i ENVI Komisija još uvijek nije dostavila detaljnu raščlambu iznosa predujama i drugih subvencija koje je Unija isplatila svakom farmaceutskom poduzeću uključenom u razvoj cjepiva protiv bolesti COVID-19; poziva Komisiju da uspostavi transparentne mehanizme za sljedivost javnih ulaganja EU-a; nadalje poziva Komisiju da započne provjeravati pravilnost provedbe ugovora o predviđenoj kupoprodaji cjepiva i ugovora o kupnji cjepiva 2023., a ne krajem 2024., kako je trenutačno predviđeno;
- napominje da je 2021. Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane bila odgovorna za izvršenje proračuna Instrumenta za hitnu potporu te da je do kraja 2021. ta glavna uprava dodijelila više od 2,55 milijardi EUR kao predujam proizvođačima cjepiva u kontekstu nabave cjepiva protiv bolesti COVID-19; sa zabrinutošću napominje da na temelju revizije Revizorskog suda iz 2021. Komisija nije na odgovarajući način provjerila jesu li za isplate ugovarateljima poštovani financijski uvjeti njezinih ugovora o predviđenoj kupoprodaji s proizvođačima doza cjepiva protiv bolesti COVID-19;
- žali zbog toga što, prema tematskom izvješću Revizorskog suda br. 19/2022⁶, zajednički pregovarački tim EU-a nije bio uključen u preliminarne pregovore o dosad najvećem ugovoru o kupnji cjepiva (1,8 milijardi doza) s Pfizerom; sa zabrinutošću napominje da su svi ključni elementi sporazuma predstavljenog upravljačkom odboru 9. travnja 2021. dogovoreni tijekom preliminarne pregovora između proizvođača i predsjednice

⁵ Zajednička poljoprivredna politika i klima – polovica financijskih sredstava EU-a predviđenih za klimu troši se u okviru ZPP-a, ali se emisije iz poljoprivrede ne smanjuju, 21. lipnja 2021.

⁶ Nabava cjepiva protiv bolesti COVID-19 u EU-u – Nakon početnih izazova osigurano je dovoljno doza, no uspješnost samoga procesa nije dostatno procijenjena, 12. rujna 2022.

Komisije;

19. napominje da je 2021. proračun Glavne uprave za zdravlje i sigurnost hrane dosegnuo 1 162,42 milijuna EUR za njezina područja politike i da je ta uprava imala 774 zaposlenih; ističe da je stopa izvršenja obveza iznosila 65,84 %, a plaćanja 63,51 %;
20. primjećuje da je Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane 2021. imala prosječnu stopu preostale pogreške od 0,5 %, što je ispod praga značajnosti od 2 %;
21. prima na znanje činjenicu da se postotak plaćanja povezanih s upravljanjem bespovratnim sredstvima koja je Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane izvršila na vrijeme 2021. smanjio na 86 % (95 % u 2020.), što je bilo ispod cilja od 95 %;

Tijelo za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA)

22. napominje da je HERA osnovana 1. listopada 2021. kao unutarnja služba Komisije i da je njezina misija podupirati prioritete Komisije u području javnog zdravlja, pripravnosti i upravljanja krizama u sektorima zdravstva, istraživanja i inovacija te industrije; napominje da se Uredbom o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju⁷ od Komisije zahtijeva da do 31. prosinca 2024. procijeni potrebu za osnivanjem HERA-e kao zasebnog subjekta, uzimajući u obzir relevantne agencije ili tijela aktivna u području pripravnosti i odgovora u području zdravstva;
23. žali zbog toga što se odluka Komisije o financiranju HERA-e u velikoj mjeri oslanjala na program „EU za zdravlje”, čime je njegov proračun smanjen za više od polovine, uz doprinos programa „EU za zdravlje” u iznosu od 2,795 milijardi EUR za HERA-u u razdoblju od 2021. do 2027.; sa zabrinutošću napominje da je takvo smanjenje utjecalo na sposobnost ambicioznog financiranja drugih aktivnosti programa „EU za zdravlje”, kako je predviđeno Uredbom (EU) 2021/522, uključujući ugrožavanje mjera u okviru europskog plana za borbu protiv raka i potrebnu potporu za stvaranje europskog prostora za zdravstvene podatke; žali zbog toga što je Komisija dodjeljivanjem tako znatnih iznosa HERA-i prekršila dogovorene gornje granice financiranja minimalne i maksimalne potrošnje utvrđene u Uredbi „EU za zdravlje”;
24. primjećuje blisku suradnju dužnosnika Komisije i industrije u okviru aktivnosti HERA-e; poziva na uspostavu strogih pravila o transparentnosti i sukobu interesa kako bi se osiguralo povjerenje javnosti u HERA-u i njezina komercijalna neovisnost;
25. potiče Komisiju da primjenjuje visok stupanj transparentnosti na sve trenutačne i buduće zajedničke aktivnosti javne nabave i povezane ugovore o kupnji u području zdravstva; ustraje u tome da bi njezine relevantne glavne uprave trebale uspostaviti čvrst i transparentan okvir javne nabave EU-a, za slučajeve kada se djelomično ili u potpunosti koriste sredstva iz proračuna EU-a, koji bi Parlamentu omogućio sveobuhvatni nadzor, posebno nad rashodovnim područjima povezanim s velikim zdravstvenim krizama; u skladu s prevladavajućim javnim interesom navedenim u Uredbi 1049/2001 i potrebom za osiguravanjem povjerenja javnosti; poziva Komisiju da u potpunosti stavi na raspolaganje sve sklopljene ugovore o (predviđenoj)

⁷ Uredba (EU) 2022/2371 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenoga 2022. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU, SL L 314, 6.12.2022., str. 26.

kupoprodaji cjepiva za bolest COVID-19;

26. smatra da se na temelju dostupnih podataka i izvješća o provedbi Komisiji može odobriti razrješenica za rashode u područjima okolišne i klimatske politike, javnog zdravlja i sigurnosti hrane za financijsku godinu 2021.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	9.2.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 62 - : 13 0 : 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Mathilde Androuët, Traian Băsescu, Aurélia Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Helène Fritzon, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolores Montserrat, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraiki, Véronique Trillet-Lenoir, Achille Variati, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	João Albuquerque, Eric Andrieu, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Billy Kelleher, Ska Keller, Sara Matthieu, Sirpa Pietikäinen, Manuela Ripa, Robert Roos, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Sarah Wiener, Jadwiga Wiśniewska
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Karolin Braunsberger-Reinhold, Clare Daly, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Niclas Herbst, Beata Kempa, Karsten Lucke, Johan Nissinen, Jörgen Warborn

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

62	+
PPE	Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Jarosław Duda, Agnès Evren, Niclas Herbst, Ewa Kopacz, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Sirpa Pietikäinen, Stanislav Polčák, Massimiliano Salini, Christine Schneider, Maria Spyragi, Jörgen Warborn, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Andreas Glück, Martin Hojsík, Jan Huitema, Billy Kelleher, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	João Albuquerque, Eric Andrieu, Delara Burkhardt, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Ilan De Basso, Cyrus Engerer, Helène Fritzon, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Karsten Lucke, César Luena, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Achille Variati, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Clare Daly, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig
Verts/ALE	Michael Bloss, Bas Eickhout, Malte Gallée, Pär Holmgren, Ska Keller, Sara Matthieu, Tilly Metz, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Sarah Wiener

13	-
ECR	Beata Kempa, Joanna Kopcińska, Johan Nissinen, Robert Roos, Alexandr Vondra, Jadwiga Wiśniewska, Anna Zalewska
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold

0	0

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani